

Regelbrudd som årsak til skader i fotball – gjør dommeren jobben sin?

Andersen TE, Tenga, A, Engebretsen L, Bahr R

Senter for idrettsskedeforskning, Norges idrettshøgskole, Oslo.

Introduksjon: I internasjonal og nasjonal elitefotball har tempoet, intensiteten og aggressiviteten i spillet økt. Stygt spill har vært antatt å være en sentral årsak til mange skader, og det har vært stilt spørsmål ved kvaliteten på dømmingen. Tidligere undersøkelser (Hawkins & Fuller 1996, 1998) har vist at bare 15-29% av skadesituasjonene på profesjonelt nivå førte til frispark. Formålet med denne studien var å vurdere regelbrudd som årsak til skade, og hvorvidt dommeren bruker eksisterende regelverk korrekt i situasjoner med høy risiko for skade.

Metode: Videoopptak fra 175 av 182 spilte Tippeligakamper (256 timer) ble samlet prospektivt. En hendelse ble registrert fra opptakene dersom dommeren stoppet kampen grunnet antatt skade, dvs. fordi en spiller lå nede synlig smertepåvirket >15 s. En skade ble registrert dersom spilleren måtte forlate banen grunnet skade eller i minst en dag ikke kunne delta normalt på trening eller kamp. Dommerens avgjørelse ved hver hendelse ble registrert. Tre norske FIFA-dommere foretok en uavhengig, retrospektiv og blindet vurdering av dommeravgjørelsene på grunnlag av videoopptakene.

Resultater: Av 488 hendelser var avgjørelsen ukjent i syv tilfeller. Av de resterende 481 førte 288 (60%) til ingen avgjørelse, 179 (37%) til frispark for og 14 (3%) frispark mot den hendelsesutsatte. Skadene (n=56) fordelte seg med 38 (68%) ingen avgjørelse, 13 (23%) frispark for og to (4%) frispark mot. Gult kort ble gitt i 60 (12%) av hendelsene og rødt kort i to (0.4%) og for skadene var tallene henholdsvis fem (9%) og en (2%). Samsvaret mellom kampdommer og dommerpanel var moderat ($\kappa=0.57$). Av hendelsene der dommeren valgte ingen avgjørelse, ville dommerpanelet gitt frispark for i 36 tilfeller, frispark mot i ett og gult kort i tre av tilfellene. På den andre siden ga kampdommer gult kort i 23 hendelser hvor dommerpanelet nøyde seg med frispark.

Konklusjon: Regelbrudd foreligger i om lag en av tre skadesituasjoner og stygt spill i en av ti. Bedømt ut fra video slår norske dommere ned på farlig spill i samsvar med regelverket.

Senter for idrettsskedeforskning er etablert ved Norges Idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympisk Komite, Norsk Tipping AS og Pfizer AS.